

Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського

*Кафедра публічного управління
та менеджменту*

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Макроекономіка» на тему: Інвестиційне середовище України: сучасний стан, фактори формування та перспективи розвитку

Студента (ки) 2 курсу групи 2 АМ спеціальності 073 «Менеджмент»,
освітньо-професійної програми «Адміністративний менеджмент»

(ПІБ студента)

Керівник: _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь)

(прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

Члени комісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Вінниця 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	5
1.1. Сучасний стан та тенденції розвитку інвестиційного середовища.....	5
1.2. Фактори формування та чинники впливу на інвестиційне середовища держави.....	11
1.3. Методи оцінювання інвестиційного середовища України.....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ.....	17
2.1. Динаміка та структура інвестицій в економіку України.....	17
2.2. Вплив економічних, політичних та соціальних факторів на інвестиційне середовище України.....	23
2.3. Оцінка інвестиційної привабливості України за міжнародними рейтингами.....	27
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ.....	30
3.1. Державна політика стимулювання інвестиційної діяльності підприємств.....	30
3.2. Перспективи та шляхи підвищення інвестиційної привабливості України.....	35
ВИСНОВОК.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43

ВСТУП

У сучасних умовах інвестиції є одним із ключових чинників економічного зростання, модернізації виробництва та підвищення конкурентоспроможності економіки. Для України це питання є особливо актуальним через воєнний стан, економічні трансформації та потребу післявоєнного відновлення.

Актуальність теми зумовлена тим, що інвестиційне середовище України характеризується високим рівнем ризиків та нестабільності, що стримує приплив як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій. Водночас саме інвестиції є базовим ресурсом для відбудови інфраструктури, розвитку стратегічних галузей економіки та забезпечення сталого економічного розвитку держави. Тому дослідження стану інвестиційного середовища та чинників його формування має важливе практичне значення.

Практичне значення обраної теми полягає у можливості глибше зрозуміти чинники, що впливають на інвестиційну активність, та визначити напрями підвищення інвестиційної привабливості України. Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення державної інвестиційної політики та формування сприятливого інвестиційного клімату.

Метою курсової роботи є комплексне дослідження інвестиційного середовища України, аналіз його сучасного стану, визначення основних факторів впливу та розробка напрямів його покращення.

Для досягнення поставленої мети у роботі визначено такі **завдання**:

- дослідити сучасний стан та тенденції розвитку інвестиційного середовища;
- визначити основні фактори формування та чинники впливу на інвестиційне середовище держави;
- розглянути методи оцінювання інвестиційного середовища України;
- оцінити динаміку та структуру інвестицій в економіку України;

- дослідити вплив економічних, політичних та соціальних факторів на інвестиційне середовище;
- здійснити оцінку інвестиційної привабливості України за міжнародними рейтингами;
- обґрунтувати напрями державної політики стимулювання інвестиційної діяльності;
- визначити перспективи та шляхи підвищення інвестиційної привабливості України.

Об’єктом дослідження є інвестиційне середовище України.

Предметом дослідження є сукупність економічних, політичних та соціальних факторів, що впливають на його формування та розвиток.

Методологічну основу роботи становлять загальнонаукові методи дослідження. Зокрема, метод аналізу застосовано для оцінки стану інвестиційного середовища України та впливу основних факторів на його розвиток. Метод порівняння використано для зіставлення показників інвестиційної діяльності в різні періоди та узагальнення міжнародного досвіду. Узагальнення і системний підхід дали змогу визначити ключові тенденції та розглянути інвестиційне середовище як цілісну сукупність взаємопов’язаних елементів.

Інформаційною базою дослідження Інформаційну базу дослідження становлять нормативно-правові акти України, статистичні та аналітичні матеріали Національного банку України, Державної служби статистики України, Міністерства економіки України.

Окрім цього, використано аналітичні матеріали міжнародних організацій, зокрема OECD, UNCTAD, World Bank та UNDP, а також статистичні та оглядові дані Національного банку України і Міністерства економіки України, що дозволило комплексно оцінити сучасний стан та перспективи розвитку інвестиційного клімату в Україні.

Структура курсової роботи включає вступ, три розділи, висновки та список використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА

1.1. Сучасний стан та тенденції розвитку інвестиційного середовища

Інвестиційне середовище є складною багаторівневою системою економічних, інституційних, правових та соціальних умов, що визначають можливості здійснення інвестиційної діяльності та рівень її ефективності. У сучасних умовах воно зазнає суттєвих трансформацій під впливом глобалізаційних процесів, цифровізації економіки, геополітичних викликів та зростання ролі інноваційних факторів розвитку.

Станом на 2024–2025 роки інвестиційне середовище України характеризується суперечливістю: з одного боку – суттєве зниження припливу нових прямих іноземних інвестицій унаслідок воєнних ризиків, з іншого – активізація реінвестування, міжнародної фінансової допомоги та формування передумов для післявоєнного інвестиційного зростання. За оцінками міжнародних організацій, більшість інвестиційних потоків у цей період мають підтримуючий або відновлювальний характер, а не класичний експансивний.

Основними інвесторами в економіку України на сучасному етапі виступають [1, с. 154]:

- міжнародні фінансові організації (Світовий банк, МВФ, ЄБРР), які фінансують інфраструктурні та стабілізаційні проекти;
- інституційні інвестори та фонди відновлення, що орієнтовані на післявоєнну реконструкцію;
- транснаціональні корпорації, які вже присутні на ринку та здійснюють реінвестування;
- внутрішні інвестори (український бізнес), частка яких суттєво зросла в умовах скорочення зовнішніх інвестицій.

Переважання саме цих категорій інвесторів пояснюється високим рівнем ризиків, що стримує нових приватних іноземних інвесторів, але водночас стимулює діяльність тих суб'єктів, які мають довгострокові стратегічні інтереси або інституційну підтримку.

Серед іноземних країн-інвесторів провідні позиції традиційно займають країни Європейського Союзу, зокрема Нідерланди, Німеччина, Австрія, Польща, а також США. Важливою особливістю є значна частка інвестицій з Кіпру, які часто мають характер реінвестованого українського капіталу, поверненого через офшорні юрисдикції. У сучасних умовах також зростає роль міжнародної допомоги з боку ЄС як ключового донора відбудови економіки України [1, с. 154].

Структура інвестицій в Україні у 2022–2025 рр. зазнала істотних змін. Якщо раніше домінували довгострокові проекти та капіталовкладення у виробництво, то в сучасних умовах значну частку становить реінвестований прибуток компаній, що вже працюють на українському ринку. Зокрема, за даними Національний банк України, у 2023 році з \$4,4 млрд. прямих іноземних інвестицій близько \$3,4 млрд. становили саме реінвестовані доходи.

Водночас спостерігається активізація угод злиття та поглинання (M&A), що свідчить про зміну характеру інвестиційної діяльності в умовах війни. Інвестори віддають перевагу вкладенням у вже функціонуючі активи, що дозволяє знизити ризики та швидше адаптуватися до нестабільного економічного середовища [2, с. 19].

У сучасних умовах структура інвестиційного середовища України формується переважно за рахунок внутрішніх джерел фінансування та реінвестованого прибутку компаній, які вже працюють на українському ринку. Це пояснюється тим, що більшість нових іноземних інвесторів відкладають реалізацію довгострокових проектів через високі військові ризики, нестабільність безпекової ситуації та невизначеність щодо строків завершення війни. Водночас компанії, які вже мають активи в Україні,

продовжують діяльність та здійснюють інвестиції переважно у підтримку виробництва, логістики та енергетичної інфраструктури [2, с. 18].

Станом на 2024–2025 роки найбільшу активність серед іноземних інвесторів проявляють країни Європейського Союзу та міжнародні фінансові інституції. Серед держав-інвесторів провідні позиції займають Нідерланди, Польща, Німеччина, Австрія, Франція та США. Значна частина інвестицій надходить також через Кіпр, що традиційно використовується як юрисдикція для повернення українського капіталу у формі прямих іноземних інвестицій. Активізація інвестицій з боку Польщі та країн Балтії значною мірою пов'язана з розвитком логістики, релокацією підприємств та участю у проєктах майбутньої відбудови України [2, с. 22].

У галузевій структурі інвестицій переважають вкладення в аграрний сектор, IT-сферу, енергетику, логістику та будівництво. Особливо швидко зростає інтерес до енергетичних проєктів, пов'язаних із розвитком відновлюваних джерел енергії, систем енергозбереження та децентралізації енергетичної інфраструктури. Це пояснюється необхідністю підвищення енергетичної безпеки держави та відновлення пошкоджених енергетичних об'єктів. Крім того, перспективним напрямом стає оборонно-промисловий комплекс, який поступово перетворюється на один із ключових секторів інвестиційного розвитку в умовах війни [2, с. 10].

Перспективи розвитку інвестиційного середовища України пов'язані насамперед із процесами післявоєнного відновлення економіки, євроінтеграцією та реалізацією масштабних міжнародних програм реконструкції. За оцінками міжнародних організацій, Україна у найближчі роки може стати одним із найбільших ринків відбудови в Європі, що формуватиме значний попит на інвестиції у транспортну інфраструктуру, житлове будівництво, енергетику, цифрові технології та промисловість. Водночас подальший розвиток інвестиційного середовища залежатиме від рівня безпеки, стабільності державної політики, ефективності судової системи та продовження антикорупційних реформ [2, с. 38].

Галузева структура інвестицій також зазнала трансформацій. За даними аналітиків KPMG, до 71% усіх інвестиційних угод припадає на аграрний сектор, IT, енергетику, будівництво та нерухомість. Крім того, перспективними напрямками визначаються оборонно-промисловий комплекс, логістика та енергетика, що безпосередньо пов'язано з потребами воєнного часу та післявоєнного відновлення [3].

Важливою тенденцією є також переорієнтація інвестицій на проєкти, пов'язані з відновленням інфраструктури, розвитком енергетики та підтримкою критичних секторів економіки. Така динаміка зумовлена як високим рівнем ризиків, так і очікуваннями масштабної післявоєнної відбудови, що формує нові можливості для інвесторів [4]:

Вважаємо доцільним розглянути підходи до розуміння поняття «інвестиційне середовище» (таблиця 1.1)

Таблиця 1.1

Підходи науковців до трактування поняття «інвестиційне середовище»

Автор, рік	Визначення поняття
Бланк І.О. [4]	Інвестиційне середовище – це сукупність економічних, правових та організаційних умов, що визначають можливість і доцільність здійснення інвестиційної діяльності
Лойко В., Трушкіна Н., Баранов Є. [5]	Інвестиційне середовище — це система умов та мережевих взаємодій, у межах яких зосереджуються інвестиційні потоки, інноваційна активність, людський капітал і високотехнологічні сектори у контексті сталого розвитку.
Скрильник А. [6]	Інноваційно-інвестиційне середовище — це компоненти, що сприяють функціонуванню підприємництва, спрямовані на інклюзивний розвиток із залученням інвестицій та цифровою підтримкою.
OECD [7]	Investment environment includes policy, institutional and regulatory conditions that influence investment decisions
World Bank [8]	Інвестиційне середовище охоплює умови ведення бізнесу, які визначають рівень залучення приватних інвестицій
UNCTAD [9]	Інвестиційне середовище – це сукупність глобальних і національних факторів, що впливають на потоки прямих іноземних інвестицій

Джерело: [5-10]

Аналіз наукових підходів свідчить, що більшість дослідників розглядають інвестиційне середовище як комплексну категорію, яка поєднує

економічні, інституційні та правові умови здійснення інвестиційної діяльності. Водночас акценти різняться: одні автори зосереджуються на факторах ризику та привабливості, інші – на процесах руху інвестиційних ресурсів або інституційній складовій. Це підтверджує багатовимірний характер поняття та необхідність його комплексного дослідження.

Стан інвестиційного середовища у світі та в Україні у 2015-2025 рр. характеризується підвищеною нестабільністю, що зумовлена економічними кризами, пандемією COVID-19 та воєнно-політичними конфліктами. У таких умовах інвестиційна діяльність набуває адаптивного характеру, а пріоритети інвесторів зміщуються у напрямі зниження ризиків та забезпечення стійкості бізнесу. Зокрема, у наукових дослідженнях підкреслюється, що інвестиції дедалі більше орієнтуються на диверсифікацію, управління ризиками та використання новітніх фінансових інструментів [11].

Однією з ключових тенденцій розвитку інвестиційного середовища є цифрова трансформація економіки. Вона сприяє зміні структури інвестиційних потоків, зростанню ролі високотехнологічних галузей та активному впровадженню інновацій. О. В. Суховеєвв своєму дослідженні зазначає, що інвестиційний розвиток підприємств України за 2014–2024 рр. свідчить про структурні зрушення у напрямі цифровізації, модернізації виробництва та підвищення технологічного рівня економіки [12].

Важливим сучасним трендом є зростання значення інноваційно-інвестиційного середовища, яке формується на основі інтеграції інвестиційних ресурсів з інноваційною діяльністю. Це середовище включає такі елементи, як стартап-екосистеми, бізнес-інкубатори, венчурний капітал та цифрові платформи, що сприяють розвитку підприємництва та підвищенню конкурентоспроможності економіки.

Окрему роль у трансформації інвестиційного середовища відіграє концепція сталого розвитку та поширення «зелених» інвестицій. У сучасних умовах інвестори дедалі частіше враховують екологічні, соціальні та управлінські (ESG) критерії при прийнятті інвестиційних рішень, що

обумовлює переорієнтацію капіталу на екологічно безпечні та соціально відповідальні проєкти [13].

Разом з тим, інвестиційне середовище України має низку специфічних особливостей, пов'язаних із впливом воєнного стану. Сучасні дослідження свідчать про істотне скорочення притоку прямих іноземних інвестицій, що компенсується зростанням ролі внутрішніх джерел фінансування, зокрема реінвестованого прибутку та власних коштів підприємств. Основними напрямками інвестування стають відновлення інфраструктури, модернізація виробництва та підвищення енергоефективності [14].

Крім того, важливою тенденцією є зміна галузевої структури інвестицій. Зокрема, спостерігається переорієнтація інвестиційних потоків на аграрний сектор, IT-індустрію, енергетику та будівництво. Водночас, рівень інвестиційної привабливості окремих секторів економіки залежить від макроекономічної стабільності, державної політики та регіональних особливостей розвитку.

Слід також зазначити, що інвестиційне середовище формується під впливом комплексу факторів, серед яких ключовими є економічні (рівень ВВП, інфляція, валютна стабільність), інституційні (якість державного управління, правова система), соціальні та політичні чинники. Дослідження показують, що саме сукупність цих факторів визначає рівень інвестиційної привабливості країни та динаміку надходження іноземного капіталу [15].

Отже, сучасний стан інвестиційного середовища характеризується високим рівнем динамічності, невизначеності та трансформаційних змін. Основними тенденціями його розвитку є цифровізація економіки, зростання ролі інновацій та сталого інвестування, структурна перебудова інвестиційних потоків, а також посилення впливу глобальних і національних ризиків. У контексті України ці процеси доповнюються специфічними викликами, пов'язаними з воєнно-політичною ситуацією, що визначає необхідність формування нових підходів до управління інвестиційною діяльністю.

1.2. Фактори формування та чинники впливу на інвестиційне середовище держави

Інвестиційне середовище держави формується під впливом багаточисельних економічних, політичних, правових, соціальних та інституційних факторів, що визначають як якість умов для здійснення інвестиційної діяльності, так і рівень привабливості країни для вітчизняних і закордонних інвесторів. Під інвестиційним середовищем розуміють сукупність факторів, які можуть стимулювати або стримувати інвестиційні потоки та впливати на ефективність інвестиційного процесу в національній економіці.

У таблиці 1.2 зображено фактори формування та чинники впливу на інвестиційне середовище держави.

Таблиця 1.2

Фактори формування та чинники впливу на інвестиційне середовище держави

Група факторів	Конкретні чинники
Економічні	Темпи зростання ВВП; рівень інфляції; стабільність національної валюти; розвиток фінансового ринку; дохід населення.
Політичні та правові	Політична стабільність; прозорість законодавства; захист прав власності; ефективність судової системи.
Соціально-культурні	Рівень освіти та кваліфікації кадрів; соціальна стабільність; демографічні показники; рівень життя населення.
Інституційні та регуляторні	Податкова політика; система ліцензування; адміністративні бар'єри; державна підтримка інвестицій.
Географічні та природно-ресурсні	Доступність природних ресурсів; транспортна інфраструктура; близькість до ринків збуту.
Міжнародні	Інтеграція у світову економіку; участь у торговельних угодах; захист інвестицій міжнародними договорами.

Джерело: [1, с. 152]

Економічні фактори безпосередньо впливають на очікувану дохідність інвестицій. Зростання ВВП, стабільна інфляція та прогнозований валютний курс підвищують довіру інвесторів, оскільки зменшують ризики втрати капіталу. Навпаки, економічна нестабільність, девальвація гривні та високий

рівень інфляції знижують інвестиційну активність. До початку повномасштабної війни Україна демонструвала відносно стабільну макроекономічну динаміку та поступове зростання інвестицій у 2016–2021 роках, однак після 2022 року відбулося різке скорочення обсягів нових інвестицій через підвищення ризиків [16].

Політичні та правові фактори мають ключове значення, оскільки вони формують рівень довіри до держави. Стабільна політична система, ефективний судовий захист і гарантії права власності є базовими умовами інвестування. До війни Україна вже мала проблеми із судовою системою та корупцією, однак ситуація залишалася контрольованою. Після 2022 року головним негативним фактором стала повномасштабна війна, яка різко підвищила країновий ризик і зробила частину територій непридатними для інвестиційної діяльності. Це призвело до суттєвого зниження обсягів прямих іноземних інвестицій та призупинення реалізації багатьох довгострокових проєктів [17].

Соціально-культурні фактори впливають на інвестиційне середовище через якість людського капіталу. Високий рівень освіти та кваліфікації робочої сили є сильною стороною України, що особливо приваблює інвесторів у сфері ІТ та інженерії. Водночас війна спричинила масштабну міграцію населення за кордон, що призвело до втрати частини трудових ресурсів та зниження внутрішнього споживчого попиту.

Інституційні та регуляторні фактори визначають простоту ведення бізнесу. До війни Україна поступово покращувала позиції у сфері цифровізації державних послуг та дерегуляції. Однак навіть тоді залишалися проблеми з бюрократією та захистом інвесторів. Після 2022 року частина процедур була спрощена для підтримки бізнесу, але загальна невизначеність і воєнні ризики значно знизили інституційну стабільність [18].

Географічні та ресурсні фактори традиційно є сильною стороною України. Вигідне географічне положення, вихід до Чорного моря, родючі ґрунти та значний аграрний потенціал залишаються важливими перевагами.

Проте війна суттєво вплинула на логістику, зруйнувала частину інфраструктури та обмежила доступ до окремих ринків збуту.

Міжнародні фактори також зазнали значних змін. До війни Україна активно інтегрувалася у світову економіку, розширювала торговельні угоди та співпрацю з ЄС. Після 2022 року, попри зростання міжнародної фінансової допомоги, інвестиційна активність приватного капіталу зменшилася через високий рівень ризику. Водночас посилилася роль міжнародних організацій (Світовий банк, МВФ, ЄБРР), які фактично підтримують економічну стабільність України [18].

Повномасштабна війна стала ключовим фактором різкого погіршення інвестиційної привабливості України. Якщо у 2019-2021 роках країна демонструвала поступове відновлення інтересу іноземних інвесторів, то у 2022 році відбулося різке падіння обсягів прямих іноземних інвестицій. За оцінками міжнародних організацій, інвестиційний ризик України зріс до рівня, який відноситься до категорії «високоризикових економік», що призвело до переорієнтації інвесторів із довгострокових проектів на короткострокові або повністю безризикові інструменти.

Таким чином, інвестиційна привабливість України до війни характеризувалася поступовим зростанням, хоча й із структурними проблемами, тоді як у воєнний період відбулося різке її зниження через безпекові ризики, руйнування інфраструктури та невизначеність перспектив розвитку.

Водночас слід відзначити, що навіть в умовах війни Україна зберігає інвестиційний потенціал, який реалізується переважно через міжнародну фінансову допомогу, ІТ-сектор та підготовку до післявоєнної відбудови економіки.

1.3. Методи оцінювання інвестиційного середовища України

Оцінювання інвестиційного середовища держави є необхідною складовою аналізу економічної привабливості та ефективності державної політики щодо залучення інвестицій. Для України, яка перебуває у процесі структурної трансформації та інтеграції у світову економіку, систематичне використання методів оцінювання дозволяє ідентифікувати проблемні зони, визначати пріоритетні напрями реформ і підвищувати інвестиційну привабливість національної економіки [16]

Методи оцінювання інвестиційного середовища можна умовно поділити на якісні та кількісні, залежно від типу інформації та цілей дослідження.

1. Кількісні методи передбачають використання статистичних показників та індексів для оцінки привабливості інвестиційного середовища. До них належать:

- Індeksi інвестиційної привабливості – інтегральні показники, що враховують макроекономічні, політичні, фінансові та соціальні чинники. Наприклад, Global Competitiveness Index, Ease of Doing Business Index (World Bank), Investment Climate Index (OECD) дозволяють проводити міжнародне та міжрегіональне порівняння [8].

Загальна формула інтегрального індексу має вигляд:

$$I = \sum_{i=1}^n \omega_i * x_i \quad (1.1)$$

де:

I – інтегральний індекс інвестиційної привабливості;

x_i – нормалізоване значення і-го показника;

ω_i – вага і-го показника;

n – кількість показників.

- Коефіцієнтні методи та рейтингові оцінки – формування балів на основі визначених критеріїв (податкова стабільність, захист прав власності,

інфраструктура, ринок праці), які потім агрегуються для визначення інтегрального рівня інвестиційної привабливості [9].

$$R = \frac{\sum_{i=1}^n P_i}{n} \quad (1.2)$$

де:

R – інтегральний рейтинговий бал;

P_i – оцінка за i -м критерієм;

n – кількість критеріїв.

- Економіко-статистичні моделі – регресійні та кореляційні моделі, які дозволяють оцінити вплив конкретних факторів (ВВП, інфляція, політична стабільність) на потоки інвестицій [17].

Найчастіше застосовується регресійна модель:

$$I_t = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n + \varepsilon \quad (1.3)$$

де:

I_t – обсяг інвестицій у період t ;

X_t – фактори впливу (ВВП, інфляція, політична стабільність тощо);

β_t – коефіцієнти впливу;

ε – випадкова похибка.

2. Якісні методи орієнтовані на експертні оцінки, анкетування інвесторів, SWOT-аналіз та PEST-аналіз:

- Експертні оцінки дозволяють оцінити ризики, потенціал та привабливість інвестиційного середовища на основі думок практиків і науковців.
- SWOT-аналіз допомагає виявити сильні та слабкі сторони інвестиційного середовища, а також загрози та можливості для інвестування.
- PEST-аналіз (політичні, економічні, соціальні та технологічні фактори) дає змогу комплексно оцінити зовнішні чинники, що впливають на інвестиційну активність.

Сучасні дослідження також підкреслюють значення комплексного підходу, коли кількісні та якісні методи використовуються разом для отримання більш достовірної та всебічної оцінки інвестиційного середовища. Такий підхід дозволяє не лише визначити рівень привабливості, а й розробити ефективні стратегії залучення інвестицій, пріоритетні напрями реформування інституцій та покращення макроекономічних показників [19].

Таким чином, оцінювання інвестиційного середовища України базується на поєднанні статистичних індикаторів, експертних оцінок та аналітичних моделей, що дозволяє забезпечити комплексне розуміння поточної ситуації та визначити ефективні шляхи підвищення інвестиційної привабливості.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

2.1. Динаміка та структура інвестицій в економіку України

Дослідження динаміки та структури інвестицій в економіку України є важливим для розуміння сучасних тенденцій економічного розвитку держави, її інвестиційної привабливості та перспектив зростання. Інвестиції відіграють ключову роль у забезпеченні модернізації виробництва, розвитку інфраструктури, впровадженні інноваційних технологій та підвищенні конкурентоспроможності національної економіки. Аналіз їхньої динаміки дозволяє виявити основні фактори впливу на інвестиційні процеси, а також оцінити ефективність державної політики у сфері залучення капіталу. Структурний аналіз інвестицій, у свою чергу, дає можливість визначити пріоритетні галузі економіки, які отримують найбільшу підтримку, та оцінити баланс між внутрішніми й зовнішніми джерелами фінансування.

Проаналізуємо обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну протягом 2020-2024 років (таблиця 2.1).

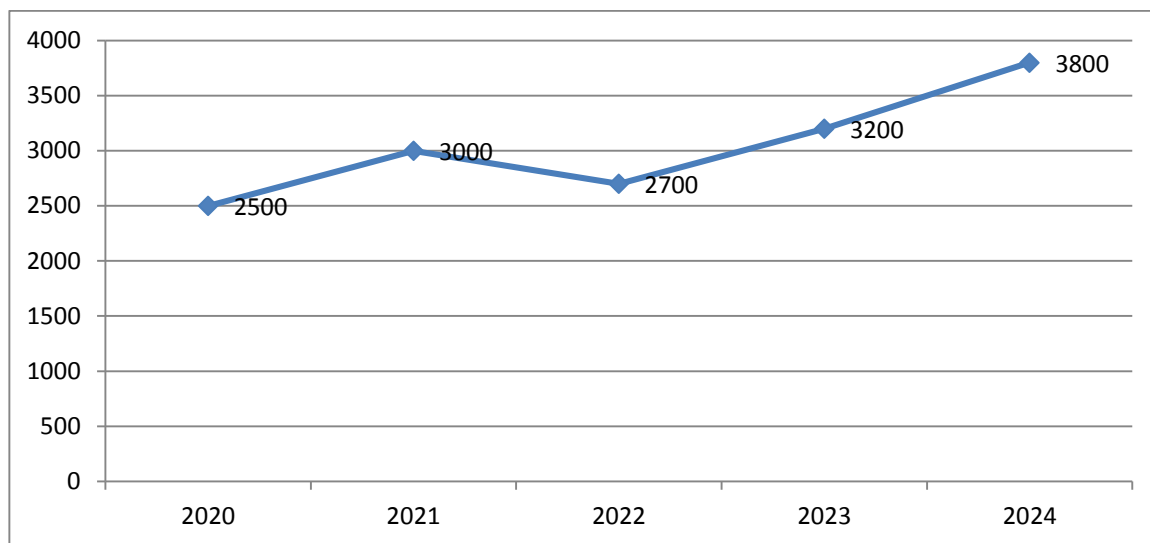
Таблиця 2.1

Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну, млн. доларів США
(2020-2024)

Рік	Загальний обсяг ІІІ, млн \$	Зміна до попереднього року, %
2020	2 500	-15%
2021	3 000	+20%
2022	2 700	-10%
2023	3 200	+18,5%
2024	3 800	+18,8%

Джерело: [20; 21]

Динаміку прямих іноземних інвестицій в Україну протягом 2020-2024 років можна спостерігати на рис. 2.1.

Рис. 2.1 Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну протягом 2020-2024, млн. доларів США

Джерело: [20; 21]

У 2020 році помітно значне зниження обсягу ПІІ було зумовлене глобальною економічною кризою, викликаною пандемією COVID-19, а також внутрішніми факторами: політичною нестабільністю, ускладненням бізнес-середовища та низьким індексом інвестиційної привабливості.

Зростання ПІІ у 2021 році на 20% свідчить про часткове повернення довіри з боку іноземних інвесторів. Цьому сприяло відновлення світових економік після пандемії та позитивні очікування щодо реформ.

У 2022 році відбувся новий спад. Вторгнення РФ у лютому 2022 року стало головним фактором скорочення інвестицій. Більшість інвесторів призупинили або перенесли рішення про вкладення коштів через надзвичайно високі ризики.

У 2023 році попри війну, спостерігається позитивна динаміка залучення капіталу. Це може свідчити про зростання ролі стратегічних партнерів, інституційної підтримки з боку ЄС, США та міжнародних фінансових організацій.

У 2024 році спостерігається зростання (+18,8%). Прогнозоване продовження позитивного тренду. Ймовірними драйверами стали активізація програм післявоєнного відновлення, пільгові умови для інвесторів, міжнародні гарантії ризиків і запуск пілотних проєктів у рамках плану відбудови України.

Також вважаємо доцільним проаналізувати основні сектори інвестування (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2

Основні сектори інвестування (у % від загального обсягу ІПІ) 2020-2024

Сектор	2020	2021	2022	2023	2024
Промисловість	35	33	31	30	28
Сільське господарство	20	22	23	25	26
ІТ та телекомунікації	15	17	20	22	24
Енергетика (в т.ч. зелена)	10	11	12	13	15
Будівництво	10	9	8	7	6
Фінансовий сектор	10	8	6	3	1

Джерело: [20; 21]

Упродовж 2020-2024 років структура прямих іноземних інвестицій в Україну зазнала помітних змін. Якщо на початку періоду інвестори традиційно надавали перевагу промисловості та фінансовому сектору, то з часом фокус поступово змістився у бік більш гнучких і перспективних галузей, таких як сільське господарство, ІТ та зелена енергетика.

Промисловість, яка у 2020 році займала найбільшу частку – 35% від загального обсягу інвестицій, поступово втрачала позиції. У 2024 році цей показник зменшився до 28%. Основними причинами стали військові ризики, руйнування виробничої інфраструктури, а також загальна обережність інвесторів щодо вкладень у капіталомісткі й довгострокові проєкти в нестабільному середовищі.

Натомість сільське господарство демонструвало стабільне зростання інвестиційної привабливості. Якщо у 2020 році цей сектор отримував 20% усіх іноземних інвестицій, то у 2024 році – вже 26%. Така динаміка

пояснюється природними перевагами України в аграрній сфері, стабільним попитом на продовольство навіть під час війни, а також розвитком агротехнологій і переробки.

Ще більш динамічно зростає сектор інформаційних технологій та телекомунікацій. У 2020 році його частка становила лише 15%, проте вже у 2024 – 24%. Це пов'язано з тим, що ІТ-галузь залишалася однією з небагатьох, що продовжувала стабільно функціонувати навіть під час активної фази бойових дій. Віддалений формат роботи, високий рівень адаптивності компаній, а також важливість цифрової трансформації держави та бізнесу роблять цей сектор надзвичайно привабливим для інвесторів.

Схожі тенденції спостерігаються й в енергетиці, особливо у сфері відновлюваних джерел. Частка інвестицій зросла з 10% у 2020 році до 15% у 2024-му. Потреба в енергетичній незалежності, децентралізації енергопостачання та відновленні зруйнованих енергетичних об'єктів стимулюють зацікавленість інвесторів у цій сфері.

Натомість будівництво та фінансовий сектор значно втратили у привабливості. Інвестиції в будівництво скоротилися з 10% до 6%, що пояснюється як воєнними руйнуваннями, так і загальним уповільненням нових проєктів. Ще більш різке падіння відбулося у фінансовій сфері: з 10% у 2020 році до лише 1% у 2024-му. Інвестори уникають вкладень у фінансові інститути через нестабільну макроекономічну ситуацію, обмеження валютного контролю та значні регуляторні ризики.

Отже, структура ПІІ в Україні зазнала істотної трансформації. Якщо раніше капітал переважно спрямовувався у великі промислові та фінансові проєкти, то сьогодні акценти змістилися на більш мобільні, менш ризиковані та інноваційні сектори. Це свідчить про адаптацію інвесторів до нових реалій і поступове формування нової інвестиційної моделі в Україні, зорієнтованої на стійкість, технологічність та продовольчу безпеку.

Вважаємо доцільним проаналізувати державні інвестиції у розвиток інфраструктури України(таблиця 2.3).

Таблиця 2.3

Державні інвестиції у розвиток інфраструктури України, млрд. грн
(2020-2024)

Рік	Транспорт	Енергетика	Цифрова інфраструктура	Інші сектори	Всього
2020	40	30	10	20	100
2021	45	35	15	22	117
2022	50	40	20	25	135
2023	55	45	25	30	155
2024	60	50	30	35	175

Джерело: [20; 21]

Із таблиці 2.3 можемо зробити висновки, що у період з 2020 по 2024 рік спостерігається стабільне зростання державних інвестицій у розвиток інфраструктури України. Загальна сума вкладень зросла з 100 млрд. грн. у 2020 році до 175 млрд. грн. у 2024 році, що свідчить про активну державну політику спрямовану на модернізацію та розширення ключових галузей інфраструктури.

Інвестиції в транспортний сектор зросли з 40 млрд. грн. у 2020 році до 60 млрд. грн. у 2024 році. Це свідчить про посилений акцент на розвиток транспортної інфраструктур – як дорожньої мережі, так і залізниці, аеропортів і портів. Така динаміка підвищує мобільність, сприяє ефективному логістичному обслуговуванню та інтеграції країни в міжнародні транспортні коридори.

Державні інвестиції у енергетику збільшились з 30 млрд. грн. до 50 млрд. грн. за п'ять років. Цей сектор є стратегічним для забезпечення енергетичної безпеки країни, модернізації енергетичної системи та розвитку відновлюваних джерел енергії. Зростання інвестицій свідчить про прагнення України зменшити залежність від імпорту енергоресурсів та перейти на більш екологічно чисті технології.

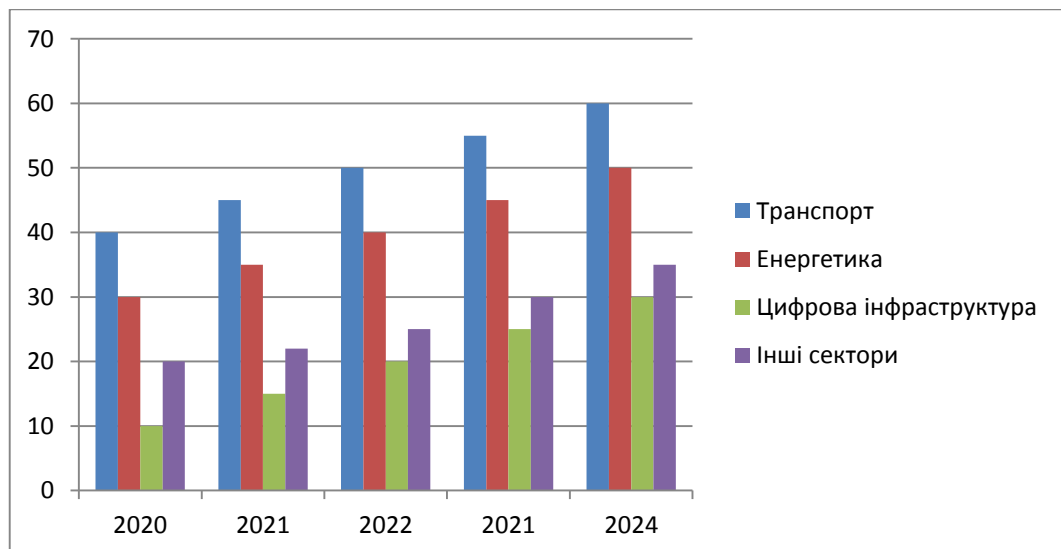
Інвестиції у цифрову інфраструктуру показали найбільший відносний

приріст – з 10 млрд. грн. у 2020 році до 30 млрд. грн. у 2024 році. Це свідчить про розуміння важливості розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, інтернету, цифровізації державних послуг та підтримки ІТ-сектору як одного з драйверів економіки майбутнього.

Інвестиції в інші сектори інфраструктури також збільшились з 20 млрд. грн. до 35 млрд. грн.. Це може включати сферу житлово-комунального господарства, соціальну інфраструктуру, екологічні проекти тощо.

На рис. 2.3 графічно зображено динаміку та структуру державних інвестицій у розвиток інфраструктури України протягом 2020-2024 років.

Динаміка державних інвестицій свідчить про послідовну політику держави щодо розвитку та модернізації інфраструктури, що є важливим фактором стимулювання економічного зростання та підвищення якості життя населення. Особливу увагу приділено цифровій трансформації та енергетичній безпеці, що відображає стратегічні пріоритети України в сучасних умовах. Подальше збільшення інвестицій у ці сектори сприятиме підвищенню конкурентоспроможності країни на світовому ринку та зміцненню її економічного потенціалу.

Рис. 2.3 Динаміка та структура державних інвестицій у розвиток інфраструктури України протягом 2020-2024 років, млрд. грн.

Україна демонструє поступове відновлення обсягів прямих іноземних інвестицій після кризового 2020 року, хоча вони все ще не досягають докризових рівнів. Структура інвестицій змінюється на користь технологічних секторів, зеленої енергетики та аграрного комплексу. Державні інвестиції концентруються на модернізації інфраструктури, цифровізації та енергетичній незалежності. Основними ризиками залишаються геополітична нестабільність, корупція та недостатній рівень захисту інвесторів.

2.2. Вплив економічних, політичних та соціальних факторів на інвестиційне середовище України

Інвестиційне середовище України формується під впливом комплексу взаємопов'язаних економічних, політичних та соціальних факторів, які визначають рівень інвестиційної привабливості держави, обсяги залучення капіталу та напрями його використання. У сучасних умовах ці чинники мають особливо динамічний характер, оскільки на них суттєво впливають процеси глобалізації, воєнний стан, структурні реформи та інтеграція України до європейського економічного простору.

Економічні фактори в сучасних умовах визначаються передусім макроекономічною нестабільністю та залежністю від зовнішнього фінансування. За даними Національний банк України, у 2022 році обсяг прямих іноземних інвестицій різко скоротився до близько \$200 млн. порівняно з понад \$6 млрд. у 2021 році, що стало наслідком воєнних ризиків та втрати інвестиційної привабливості. У наступні роки спостерігалось часткове відновлення інвестиційної активності, однак її структура суттєво змінилася – основну частину інвестицій становить реінвестований прибуток, а не новий зовнішній капітал [20].

Важливим фактором є також інфляція та валютна стабільність. У 2022–2023 рр. інфляційний тиск і девальваційні очікування підвищували ризики

для інвесторів, однак жорстка монетарна політика сприяла поступовій стабілізації макроекономічного середовища. Водночас економіка України значною мірою залежить від міжнародної фінансової допомоги, що, з одного боку, підтримує макрофінансову стабільність, а з іншого – формує додаткові ризики у разі скорочення зовнішнього фінансування.

Таблиця 2.4

Динаміка прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в Україну (2021–2025 рр.)

Рік	Обсяг ПІІ, млрд. дол. США	Зміна до попереднього року	Особливості
2021	~6,0	—	Довоєнний стабільний рівень
2022	~0,2	↓ різке падіння	Початок повномасштабної війни
2023	4,4	↑ різке відновлення	3,4 млрд. – реінвестований прибуток
2024	3,8	↓ -13,6%	Виплата дивідендів
2025	2,279	↓ -43,3%	Зниження нових іноземних вкладень

Джерело: [3]

Представлені дані демонструють високу волатильність інвестиційного середовища України, що безпосередньо залежить від воєнно-політичних факторів. Найбільш критичним став 2022 рік, коли обсяг ПІІ скоротився майже у 30 разів, що свідчить про різке зростання інвестиційних ризиків.

Подальше відновлення у 2023 році має структурно обмежений характер, оскільки основну частку інвестицій (понад 75%) становив реінвестований прибуток, а не новий зовнішній капітал. Це означає, що інвестиційна активність підтримується переважно вже присутніми на ринку компаніями.

Негативна динаміка 2024–2025 років (особливо падіння на 43,3% у 2025 р.) свідчить про:

- збереження високих воєнних ризиків;
- обмежений притік нового іноземного капіталу;
- залежність інвестицій від макроекономічної стабільності та міжнародної підтримки.

Таким чином, економічні та політичні фактори прямо визначають обсяги ПІІ, а інвестиційне середовище залишається нестабільним.

Таблиця 2.5

Показники ринку М&А в Україні (2021–2025 рр.)

Показник	2021	2022	2023	2024	2025
Кількість угод	119	34	49	50	63
Загальна вартість угод	\$2,7 млрд.	\$0,4 млрд.	\$0,9 млрд.	\$1,03 млрд.	\$1,2 млрд.
Середня вартість угоди	\$22,7 млн.	\$11,8 млн.	\$18,4 млн.	\$33 млн.	\$34 млн.
Частка ключових секторів (кількість угод)	52%	61%	64%	66%	71%
Частка ключових секторів (вартість угод)	58%	70%	73%	65%	85%

Джерело: [3]

Аналіз показників ринку М&А у 2021–2025 рр. свідчить про суттєвий вплив воєнно-політичних факторів на інвестиційну активність в Україні. У 2022 році після початку повномасштабної війни кількість угод різко скоротилася майже у 3,5 раза порівняно з 2021 роком, а їх загальна вартість зменшилася більш ніж у 6 разів. Це було зумовлено високим рівнем невизначеності, безпековими ризиками та зниженням ділової активності.

Починаючи з 2023 року, ринок М&А поступово адаптується до кризових умов. Зростання кількості угод у 2023–2025 рр. свідчить про часткове відновлення інтересу інвесторів до українських активів. Водночас інвестиції концентруються переважно у стратегічних галузях економіки, зокрема аграрному секторі, ІТ, енергетиці та інфраструктурі.

Позитивна динаміка ринку М&А на фоні скорочення класичних прямих іноземних інвестицій свідчить про трансформацію інвестиційної моделі України. Інвестори дедалі частіше надають перевагу придбанню вже функціонуючих активів, що дозволяє зменшити ризики та швидше адаптуватися до нестабільного економічного середовища.

Отримані дані свідчать про формування двох паралельних тенденцій в інвестиційному середовищі України. З одного боку, спостерігається

скорочення прямих іноземних інвестицій, що зумовлено високими воєнними та політичними ризиками, нестабільністю економічного середовища та обмеженою прогнозованістю розвитку країни. З іншого боку, ринок M&A демонструє зростання, що вказує на адаптацію бізнесу до кризових умов та збереження інтересу до стратегічних активів.

Такий дисбаланс підтверджує, що сучасна інвестиційна модель України характеризується переходом від класичних довгострокових вкладень до більш гнучких форм інвестування, орієнтованих на швидку окупність та контроль над активами. Водночас концентрація інвестицій у визначених галузях свідчить про структурну перебудову економіки та формування нових точок економічного зростання.

Політичні фактори в умовах війни відіграють визначальну роль у формуванні інвестиційного середовища. Ключовим стримувальним чинником залишається безпекова ситуація, зокрема військові дії, руйнування інфраструктури та невизначеність щодо тривалості війни. Саме ці фактори обмежують притік нових іноземних інвестицій і зумовлюють обережну поведінку інвесторів [22].

Для України характерними залишаються ризики, пов'язані з безпековою ситуацією, військовими діями, а також необхідністю продовження антикорупційних реформ і зміцнення інституційної спроможності держави. Водночас процес євроінтеграції та гармонізація законодавства з нормами ЄС створюють позитивні передумови для покращення інвестиційного клімату.

Водночас позитивний вплив мають процеси євроінтеграції та підтримка з боку міжнародних партнерів. Україна отримує значні обсяги фінансової допомоги від ЄС, міжнародних фінансових організацій та країн G7, що дозволяє забезпечувати функціонування економіки та формує передумови для післявоєнного відновлення. Крім того, впровадження реформ у сфері антикорупційної політики, цифровізації державних послуг та дерегуляції бізнесу поступово підвищує рівень довіри до інституцій.

Соціальні фактори також суттєво впливають на інвестиційне середовище. Сюди належать рівень освіти населення, кваліфікація робочої сили, демографічна ситуація, міграційні процеси та загальний рівень життя. Як відзначається в аналітичних матеріалах Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), людський капітал є одним із ключових чинників довгострокового економічного розвитку та інвестиційної привабливості держави [23]. Для України характерною є наявність висококваліфікованих кадрів, однак значна трудова міграція та демографічні виклики можуть негативно впливати на інвестиційний потенціал у довгостроковій перспективі.

Крім того, соціальна нестабільність, зниження доходів населення та зміни у структурі споживання також впливають на інвестиційну активність, особливо у внутрішньо орієнтованих секторах економіки. Водночас розвиток цифрової економіки та адаптація бізнесу до кризових умов сприяють формуванню нових можливостей для інвестування.

Отже, у сучасних умовах інвестиційне середовище України визначається комплексною взаємодією факторів, серед яких домінують військові ризики, макроекономічна нестабільність та інституційні трансформації. Водночас наявність значного потенціалу відновлення, підтримка міжнародних партнерів та розвиток окремих секторів економіки створюють передумови для поступового покращення інвестиційного клімату у середньостроковій перспективі.

2.3. Оцінка інвестиційної привабливості України за міжнародними рейтингами

Інвестиційна привабливість України значною мірою визначається її позиціями у міжнародних рейтингах, які формуються провідними організаціями та аналітичними центрами. Такі рейтинги дозволяють

комплексно оцінити економічне середовище країни, рівень ризиків, якість інституцій, стан правової системи та умови ведення бізнесу. Вони є важливим орієнтиром для потенційних інвесторів, оскільки відображають загальний рівень довіри до держави на глобальному ринку капіталу.

Одним із найвідоміших індикаторів є індекс легкості ведення бізнесу (Doing Business), який тривалий час оцінював регуляторне середовище країн. Україна в останні роки демонструвала поступове покращення позицій завдяки дерегуляції, цифровізації державних послуг та реформуванню податкової системи. Водночас залишаються проблемні сфери, пов'язані із захистом прав власності, судовою системою та виконанням контрактів [24].

Важливим показником також є Індекс глобальної конкурентоспроможності, який враховує інфраструктуру, макроекономічну стабільність, інноваційний потенціал та ефективність ринку праці. Україна має середні позиції у даному рейтингу, що свідчить про наявність як сильних сторін (освічена робоча сила, значний аграрний та ІТ-потенціал), так і системних слабкостей (інституційні ризики, корупційні виклики, воєнна ситуація) [25].

Не менш важливим є Індекс сприйняття корупції (CPI), який щорічно публікується Transparency International. Україна традиційно займає позиції в нижній частині рейтингу, що свідчить про наявність корупційних ризиків, які негативно впливають на інвестиційний клімат. Водночас останні роки характеризуються поступовим покращенням завдяки антикорупційним реформам та посиленню прозорості державних закупівель [26].

Також суттєве значення має індекс ризику країни, який враховується міжнародними фінансовими організаціями та страховими агентствами. Через воєнний стан Україна має підвищений рівень ризику, що впливає на вартість інвестиційного капіталу та доступ до зовнішнього фінансування.

Таблиця 2.4

Позиції України у міжнародних рейтингах інвестиційної привабливості

Рейтинг / Індекс	Організація	Позиція України (останні доступні дані)	Ключова характеристика
Doing Business*	World Bank	Рейтинг призупинено, попередньо ~70–80 місце	Регуляторне середовище для бізнесу
Global Competitiveness Index	World Economic Forum	Середні позиції (нижче середнього рівня)	Конкурентоспроможність економіки
Corruption Perceptions Index (CPI)	Transparency International	100+ місце	Рівень сприйняття корупції
Country Risk Rating	Moody's / S&P / Fitch	Дуже високий ризик	Інвестиційний та кредитний ризик
Human Development Index	UNDP	Високий/середній рівень	Людський капітал та якість життя

Джерело [24-28]

Таким чином, аналіз міжнародних рейтингів свідчить, що інвестиційна привабливість України має змішаний характер. З одного боку, країна володіє значним людським потенціалом, розвиненим ІТ-сектором та аграрною галуззю, що позитивно впливає на її позиції. З іншого боку, високий рівень політичних та безпекових ризиків, а також проблеми інституційного середовища суттєво стримують приплив інвестицій.

Подальше покращення позицій України у міжнародних рейтингах потребує продовження судової реформи, посилення антикорупційної політики, стабілізації економіки та зниження воєнних ризиків, що в комплексі сприятиме зростанню довіри інвесторів і активізації інвестиційних процесів.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

3.1. Державна політика стимулювання інвестиційної діяльності підприємств

Державна інвестиційна політика є ключовим інструментом формування умов розвитку інвестиційного середовища та визначає стратегічні напрями залучення та використання капіталу в економіці. Як зазначається у наукових дослідженнях, інвестиційна політика держави охоплює систему заходів щодо визначення цілей, пріоритетів та інструментів розвитку інвестиційного процесу, а також створення сприятливого інвестиційного клімату для забезпечення економічного зростання та підвищення добробуту населення [29].

У її основі лежить комплексна система макроекономічного впливу, що включає фіскальні, монетарні та інституційні механізми регулювання. Важливою характеристикою державної інвестиційної політики є її адаптивність до змін економічного середовища, оскільки цілі можуть трансформуватися залежно від рівня економічного розвитку, зовнішніх шоків та структурних змін в економіці.

Таблиця 3.1

Основні завдання державної інвестиційної політики України

Напрямок	Зміст
Макроекономічна стабільність	Забезпечення стійких темпів економічного зростання
Підвищення ефективності бізнесу	Максимізація прибутковості підприємств
Ризик-менеджмент	Мінімізація інвестиційних ризиків
Інвестиційна активність	Прискорення реалізації інвестиційних проєктів
Фінансова стійкість	Забезпечення платоспроможності підприємств
Довгостроковий розвиток	Формування умов для реінвестування капіталу

Джерело [29]

Як видно з таблиці, державна політика не обмежується лише залученням капіталу, а охоплює комплекс завдань, спрямованих на

формування стійкої інвестиційної системи. Вона повинна забезпечувати не лише приплив інвестицій, а й ефективність їх використання та здатність до довгострокового економічного ефекту.

Особливо важливим є те, що інвестиційна політика безпосередньо пов'язана з інституційною спроможністю держави. Недостатній рівень розвитку інститутів, корупційні ризики та слабкість державного управління знижують ефективність навіть правильно сформованих економічних інструментів. У таких умовах значна частина управлінських рішень може прийматися не в інтересах суспільства, а на користь окремих груп впливу, що негативно впливає на інвестиційний клімат [29].

Водночас важливим елементом сучасної інвестиційної політики є її орієнтація на довгострокову модернізацію економіки. Йдеться про необхідність структурних та інституційних реформ, які забезпечують узгодження інтересів держави, бізнесу та суспільства. У цьому контексті інвестиційна політика виступає не лише економічним інструментом, а й механізмом трансформації соціально-економічної системи.

У сучасних умовах державна політика стимулювання інвестиційної діяльності в Україні формується під впливом необхідності повоєнного відновлення економіки та обмеженості зовнішніх фінансових ресурсів. Як показує аналіз міжнародної практики та національних досліджень, ключовим інструментом впливу держави на інвестиційні процеси виступає система податкових та фінансових стимулів, а також інституційні механізми підтримки інвесторів [30].

Зокрема, світовий досвід підтверджує, що найбільш ефективними є податкові інструменти стимулювання інвестиційної активності. Серед них провідне місце займає інвестиційний податковий кредит, який у розвинених країнах дозволяє зменшувати податкове навантаження на прибуток підприємств за умови реінвестування коштів у розвиток виробництва, інновації та технології. У різних країнах його рівень суттєво відрізняється:

від 10–15% у Канаді до 100% у США, що свідчить про різні підходи до державної підтримки інвестиційної активності [30].

Окрім податкового кредиту, у міжнародній практиці активно застосовуються такі інструменти, як податкові знижки на приріст інвестицій, прискорена амортизація, податкові канікули та звільнення від оподаткування окремих видів інвестиційної діяльності. Наприклад, у Великобританії та США значна увага приділяється стимулюванню інвестицій у науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, що дозволяє поєднувати податкову політику з інноваційним розвитком економіки. Французька модель передбачає часткову компенсацію витрат підприємств на інновації через зменшення податку на прибуток, що стимулює довгострокові інвестиції у технологічний розвиток [30].

В дослідженні Д. І. Осьмак та І. М. Кушал порівняльний аналіз інструментів стимулювання інвестиційної діяльності розвинених країн свідчить, що ефективність державної політики визначається не лише розміром податкових пільг, а й системністю їх застосування. Так, у Великобританії поєднуються податкові стимули з розвитком вільних економічних зон і регіональним залученням інвестицій. У США акцент зроблено на захисті прав інвесторів і стимулюванні інновацій. У Канаді активно використовується інвестиційний податковий кредит і прискорена амортизація, тоді як Ірландія реалізує одну з найбільш ліберальних податкових моделей з корпоративною ставкою 12,5% та високим рівнем податкових пільг для інвесторів [30].

На цьому тлі українська модель стимулювання інвестиційної діяльності залишається недостатньо розвиненою та фрагментарною. Як свідчать дослідження, в Україні відсутня цілісна система довгострокових стимулів, що знижує ефективність залучення іноземного капіталу та обмежує розвиток внутрішніх інвестиційних ресурсів. Додатковими проблемами виступають складність податкового адміністрування, високий рівень корупційних ризиків та недостатня стабільність інституційного середовища [30].

Водночас важливим напрямом державної політики в Україні має стати орієнтація на міжнародні практики поєднання податкового стимулювання з інституційною підтримкою інвесторів. Особливого значення набуває розвиток державних гарантій захисту інвестицій, страхових механізмів від воєнних і політичних ризиків, а також створення прозорих умов для доступу до інвестиційних проєктів.

Одним із практичних механізмів стимулювання інвестиційної діяльності в Україні може стати впровадження спеціального режиму податкового інвестування для підприємств, що реалізують проєкти у пріоритетних галузях економіки. Зокрема, для інвесторів у сфері енергетики, інфраструктури, переробної промисловості та високих технологій доцільно передбачити тимчасове зниження податку на прибуток за умови реінвестування коштів у розвиток виробництва. Такий механізм дозволить стимулювати модернізацію підприємств та збільшення внутрішніх інвестиційних ресурсів.

Крім того, важливим інструментом державної підтримки може стати створення системи державного страхування воєнних ризиків для іноземних інвесторів. Реалізація такого механізму можлива через співпрацю держави з міжнародними фінансовими організаціями та експортно-кредитними агентствами. У практичному вимірі це дозволить компенсувати частину потенційних втрат інвесторів у разі пошкодження активів внаслідок воєнних дій та зменшить рівень ризику вкладення капіталу в українську економіку [31, с. 77].

Також доцільним є створення єдиної цифрової інвестиційної платформи, через яку інвестори зможуть отримувати інформацію про доступні інвестиційні проєкти, державні програми підтримки, земельні ділянки та інфраструктурні об'єкти. Функціонування такої системи дозволить спростити взаємодію бізнесу з державними органами, скоротити бюрократичні процедури та підвищити прозорість інвестиційного процесу [31, с. 76].

Основні практичні механізми стимулювання інвестиційної діяльності та очікувані результати їх впровадження систематизовано в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Практичні заходи покращення інвестиційного середовища України

Напрямок	Конкретний механізм	Очікуваний результат
Податкове стимулювання	Зниження податку на прибуток для реінвестованих коштів	Зростання внутрішніх інвестицій
Страховання ризиків	Державні гарантії воєнних ризиків	Активізація іноземного інвестування
Цифровізація	Єдина інвестиційна онлайн-платформа	Скорочення бюрократії
Судова реформа	Спеціалізація інвестиційних судів	Посилення захисту інвесторів
Підтримка галузей	Пільгові програми для ІТ та енергетики	Структурна модернізація економіки

Джерело: складено автором на основі джерела [31]

Окремо слід відзначити досвід країн Центрально-Східної Європи, зокрема Польщі, де стимулювання інвестицій здійснюється через комплексну політику: розвиток інфраструктури, створення інвестиційно привабливих регіонів, маркетингове просування країни та активну підтримку місцевих органів влади. Такий підхід дозволив Польщі сформувати стабільне інвестиційне середовище та забезпечити системне залучення іноземного капіталу [30].

Для України такі підходи особливо актуальні в умовах післявоєнного відновлення. Пріоритетами державної інвестиційної політики мають стати податкові стимули для бізнесу, підтримка інновацій, розвиток науково-дослідної сфери та залучення довгострокових інвестицій у стратегічні галузі, зокрема енергетику, інфраструктуру й цифрову економіку.

Загалом державна політика стимулювання інвестиційної діяльності має перейти від окремих заходів підтримки до комплексної моделі, що поєднує податкові, інституційні та стратегічні інструменти. Це сприятиме формуванню стабільного інвестиційного середовища та довгостроковому економічному розвитку України.

3.2. Перспективи та шляхи підвищення інвестиційної привабливості України

Перспективи підвищення інвестиційної привабливості України пов'язані з подоланням наслідків війни, відновленням економіки та формуванням стабільного інституційного середовища. Як зазначається у дослідженні, воєнні дії суттєво погіршили інвестиційний клімат через руйнування інфраструктури, відтік капіталу та зростання ризиків, що призвело до зниження інвестиційної активності [32].

Водночас інвестиції залишаються важливим чинником економічного відновлення, оскільки забезпечують фінансові ресурси, модернізацію виробництва та створення робочих місць. Інвестори зазвичай обирають країни зі стабільною політичною ситуацією та ефективною правовою системою, тому покращення інвестиційного клімату в Україні потребує комплексних державних та економічних реформ.

Одним із ключових напрямів підвищення інвестиційної привабливості є забезпечення макроекономічної стабільності. У період 2023–2024 років економіка України продемонструвала ознаки поступового відновлення: зокрема, зростання ВВП, стабілізацію валютного курсу та зниження інфляції. Такі тенденції формують більш передбачуване економічне середовище, що є важливим сигналом для потенційних інвесторів [32, с. 4].

Важливим фактором виступає також стійкість банківської системи та підтримка з боку міжнародних фінансових інституцій. Збереження стабільності гривні та контроль інфляційних процесів сприяють зниженню валютних ризиків, що безпосередньо впливає на рішення інвесторів щодо вкладення капіталу в українську економіку.

Суттєву роль у формуванні перспектив інвестування відіграє міжнародна фінансова та інституційна підтримка. Зокрема, запуск європейських програм відновлення та інвестиційних механізмів створює нові можливості для залучення приватного капіталу. Однією з ключових ініціатив

є Ukraine Investment Framework (UIF), що передбачає гарантії, грантове фінансування та технічну допомогу для інвестиційних проєктів в Україні [33].

Такі механізми не лише знижують ризики для інвесторів, але й формують позитивні очікування щодо майбутнього економічного розвитку країни. Очікується, що подібні програми можуть стати каталізатором значного припливу інвестицій у відновлення інфраструктури, енергетику та промисловість.

Разом із позитивними тенденціями, значною перешкодою для інвестиційної привабливості залишаються інституційні проблеми. Серед них виділяють недостатній рівень захисту прав інвесторів, недосконалість судової системи, корупційні ризики та складність регуляторного середовища.

Також важливим стримуючим фактором є воєнні ризики, які впливають на рішення як іноземних, так і внутрішніх інвесторів. У результаті, навіть за наявності потенційно прибуткових проєктів, інвестори часто обирають більш стабільні ринки [32, с. 4].

Крім того, залишається актуальною проблема дефіциту робочої сили, що виникла через міграційні процеси під час війни. Це створює додаткові виклики для відновлення промисловості та розвитку нових інвестиційних проєктів.

Подальші перспективи підвищення інвестиційної привабливості України значною мірою визначаються глибиною та швидкістю впровадження структурних реформ, спрямованих на формування прозорого, передбачуваного та безпечного бізнес-середовища. Одним із ключових напрямів у цьому контексті залишається реформування судової системи, оскільки саме ефективне та незалежне правосуддя є базовою гарантією захисту прав інвесторів. Недостатній рівень довіри до судів, корупційні ризики та складність виконання судових рішень залишаються суттєвими бар'єрами для залучення капіталу, що неодноразово підкреслюється у

наукових дослідженнях як одна з головних системних проблем економіки України [34].

Важливим напрямом також є вдосконалення податкової політики. Інвестори потребують стабільних і передбачуваних правил оподаткування, оскільки часті зміни податкового законодавства створюють додаткову невизначеність і ускладнюють довгострокове планування бізнесу. У цьому контексті актуальним є не лише зниження податкового навантаження для інвесторів, а й цифровізація податкових процесів, що дозволяє зменшити адміністративні витрати та мінімізувати корупційні ризики.

Окремо слід наголосити на необхідності дерегуляції економіки. Спрощення процедур реєстрації підприємств, скорочення кількості дозвільних документів та впровадження цифрових сервісів державного управління створюють більш сприятливі умови для бізнесу. Як зазначається у дослідженнях, розвиток цифрових державних платформ та електронних сервісів уже сьогодні позитивно впливає на інвестиційний клімат України, зменшуючи бюрократичні перепони та підвищуючи прозорість взаємодії бізнесу з державою [32].

Важливим чинником підвищення інвестиційної привабливості є також гарантування захисту прав власності, включаючи інтелектуальну власність. Для інвесторів критично важливо мати впевненість у збереженні своїх активів та результатів інноваційної діяльності. У цьому напрямі необхідне посилення антимонопольного регулювання, удосконалення процедур реєстрації майнових прав та боротьба з рейдерством, яке негативно впливає на бізнес-клімат.

Перспективним напрямом розвитку інвестиційної політики України є також стимулювання ключових галузей економіки. Дослідження показують, що найбільш привабливими для інвестування залишаються аграрний сектор, ІТ-індустрія, будівництво та енергетика [33]. Аграрний сектор має значний потенціал завдяки природним ресурсам і конкурентним перевагам України на світовому ринку продовольства. Водночас ІТ-галузь демонструє високі темпи

розвитку та відносно низький поріг входу для інвесторів, що робить її одним із найбільш перспективних напрямів економіки.

Не менш важливим є розвиток інфраструктурних проєктів у контексті післявоєнного відновлення. Відбудова житла, транспорту та енергетичних об'єктів формуватиме значний попит на інвестиції та сприятиме залученню як внутрішнього, так і зовнішнього капіталу. Очікується, що цей сектор стане одним із ключових драйверів економічного зростання України у середньостроковій перспективі.

Суттєве значення має також розвиток публічно-приватного партнерства, яке дозволяє об'єднувати ресурси держави та бізнесу для реалізації масштабних інвестиційних проєктів. Такий підхід є особливо ефективним у сферах інфраструктури, охорони здоров'я, освіти та енергетики, де потреба у фінансуванні є найбільшою.

Важливою складовою підвищення інвестиційної привабливості є також міжнародна інтеграція України. Орієнтація на європейські стандарти регулювання економіки, гармонізація законодавства з нормами ЄС та участь у міжнародних інвестиційних програмах створюють додаткові гарантії для інвесторів. Зокрема, європейські ініціативи щодо підтримки відновлення України передбачають значні фінансові ресурси та механізми зниження інвестиційних ризиків, що може суттєво вплинути на активізацію інвестиційних процесів [33].

Таким чином, підсумовуючи, можна зазначити, що підвищення інвестиційної привабливості України можливе лише за умови комплексного підходу, який поєднує реформування судової системи, податкової політики, дерегуляцію економіки та розвиток стратегічних галузей. Як підкреслюється у дослідженнях, попри значні виклики, Україна зберігає потенціал для залучення інвестицій, а ефективна державна політика здатна перетворити нинішні кризові умови на можливості для довгострокового економічного зростання.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження інвестиційного середовища України дало змогу сформулювати цілісне уявлення про його сучасний стан, ключові фактори формування, динаміку розвитку та перспективи трансформації в умовах воєнного часу та післявоєнного відновлення. Узагальнення теоретичних підходів показало, що інвестиційне середовище є багатокomпонентною системою, яка поєднує економічні, політичні, правові, соціальні та інституційні умови, що визначають можливості та ефективність здійснення інвестиційної діяльності. Його формування відбувається під впливом як внутрішніх чинників розвитку держави, так і зовнішніх глобальних процесів, що зумовлює необхідність комплексного підходу до його аналізу та регулювання.

У межах виконання першого завдання було встановлено, що сучасне інвестиційне середовище України характеризується високим рівнем нестабільності та трансформаційних змін. Основними тенденціями його розвитку є цифровізація економіки, зростання ролі інновацій, поширення «зелених» інвестицій, а також переорієнтація інвестиційних потоків на менш ризиковані та більш гнучкі сектори. Водночас воєнний стан суттєво вплинув на інвестиційну активність, спричинивши скорочення припливу нових іноземних інвестицій та зміну структури джерел фінансування.

Аналіз факторів формування інвестиційного середовища дозволив визначити, що ключовий вплив здійснюють економічні, політичні, соціальні, інституційні та міжнародні чинники. Економічна нестабільність, інфляційні процеси та валютні коливання підвищують ризики інвестування, тоді як політичні фактори, зокрема воєнні дії, є визначальними для формування інвестиційної привабливості України на сучасному етапі. Водночас сильними сторонами залишаються вигідне географічне положення, значний ресурсний потенціал та високий рівень людського капіталу.

Дослідження методів оцінювання інвестиційного середовища показало, що найбільш ефективним є поєднання кількісних і якісних підходів. Використання індексів, рейтингових оцінок та економіко-статистичних моделей дозволяє отримати об'єктивну оцінку інвестиційної привабливості, тоді як експертні методи забезпечують глибше розуміння ризиків і потенціалу розвитку.

У процесі аналізу сучасного стану інвестиційного середовища України встановлено, що динаміка прямих іноземних інвестицій має нестійкий характер. Після значного падіння у 2022 році спостерігається часткове відновлення, однак воно носить обмежений характер, оскільки значна частка інвестицій представлена реінвестованим прибутком. Структурний аналіз показав зміщення інвестицій у бік аграрного сектору, ІТ, енергетики та інфраструктури, що свідчить про адаптацію економіки до нових умов.

Водночас державні інвестиції демонструють стабільне зростання, що підтверджує активну роль держави у підтримці економіки та розвитку інфраструктури. Особливий акцент робиться на цифровізації, енергетичній безпеці та модернізації транспортної системи, що формує основу для майбутнього економічного зростання.

Оцінка впливу економічних, політичних та соціальних факторів показала, що інвестиційне середовище України перебуває під значним тиском воєнних ризиків. Водночас спостерігається адаптація бізнесу до кризових умов, що проявляється у зростанні ринку злиттів і поглинань та концентрації інвестицій у стратегічних галузях. Це свідчить про формування нової моделі інвестування, орієнтованої на контроль над активами та швидшу окупність вкладень.

Аналіз міжнародних рейтингів підтвердив, що інвестиційна привабливість України має суперечливий характер. З одного боку, країна володіє значним потенціалом розвитку, зокрема у сфері людського капіталу та технологій, з іншого – високий рівень корупції, інституційні проблеми та воєнні ризики суттєво обмежують інвестиційну активність.

У межах дослідження напрямів покращення інвестиційного середовища встановлено, що державна політика відіграє ключову роль у стимулюванні інвестиційної діяльності. Водночас сучасна модель державного регулювання в Україні залишається недостатньо ефективною через фрагментарність заходів, нестабільність інституційного середовища та обмеженість довгострокових стимулів. Досвід розвинених країн свідчить про необхідність поєднання податкових, фінансових та інституційних інструментів для досягнення сталого інвестиційного розвитку.

Таким чином, можна зробити загальний висновок, що інвестиційне середовище України перебуває у стані глибокої трансформації. Попри значні виклики, пов'язані з воєнними діями та економічною нестабільністю, країна зберігає потенціал для відновлення та розвитку. Ключовими умовами покращення інвестиційного клімату є стабілізація безпекової ситуації, продовження структурних реформ та підвищення ефективності державної політики у сфері інвестування.

Окремим важливим аспектом є формування практичних пропозицій та рекомендацій щодо покращення інвестиційного середовища України. Насамперед доцільним є забезпечення макроекономічної стабільності шляхом контролю інфляції, підтримки валютного курсу та зменшення залежності від зовнішнього фінансування. Важливим напрямом має стати вдосконалення правової системи, зокрема забезпечення реального захисту прав власності та підвищення ефективності судової влади, що сприятиме зростанню довіри інвесторів.

Необхідно також посилити антикорупційну політику та забезпечити прозорість державного управління, що є критично важливим для формування позитивного інвестиційного іміджу країни. Важливим кроком є створення системи державних гарантій та страхування інвестицій від воєнних ризиків, що дозволить залучити новий іноземний капітал навіть в умовах нестабільності.

Доцільним є впровадження комплексної системи податкових стимулів, зокрема інвестиційних податкових кредитів, податкових канікул та прискореної амортизації для підприємств, що інвестують у стратегічні галузі економіки. Водночас слід розвивати інноваційну інфраструктуру, підтримувати ІТ-сектор, науково-дослідну діяльність та стартап-екосистеми, що сприятиме переходу до інноваційної моделі економічного розвитку.

Особливу увагу необхідно приділити розвитку інфраструктури, зокрема транспортної, енергетичної та цифрової, оскільки саме вона є базою для залучення інвестицій та підвищення конкурентоспроможності економіки. Важливим напрямом також є активізація співпраці з міжнародними фінансовими організаціями та інтеграція у європейський економічний простір.

Реалізація зазначених заходів дозволить створити більш сприятливі умови для інвестування, підвищити рівень інвестиційної привабливості України та забезпечити її сталий економічний розвиток у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цибулько Ю. О. Сучасний стан інвестиційної політики в Україні. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. Том 35 (74) № 4 2024. С. 152-158. URL: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.4/23>
2. Реалізація потенціалу промисловості й аграрного сектора економіки в умовах війни та повоєнного відновлення: аналіт. доп. / [Собкевич О. В., Русан В. М., Жураковська Л. А., Олійник Д. І., Власюк О. С.]; за ред. Жаліла Я. А. Київ: НІСД, 2025. 93 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2025-09/analit_dop_realsektor-2025_gotove_0.pdf
3. Шевченко А. Іноземні інвестиції в Україні обвалилися на 43%: хто купує та чому. Офіційна сторінка інформаційного агентства «ABiznes». 2026. URL: <https://abiznes.com.ua/inozemni-investytsii-v-ukraini-obvalylysia-na-43-khto-kupuie-ta-chomu-8949/>
4. Vanora Bennett. Ukraine maintains macroeconomic stability despite war – EBRD report. 2026. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2026/ukraine-maintains-macroeconomic-stability-despite-war---ebrd-rep.html#>
5. Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент. І.А. Бланк К.: Ельга-Ніка-Центр, 2010. 448 с.
6. Лойко, В., Трушкіна, Н., Баранов, Є. Сутність поняття «інвестиційне середовище міських агломерацій у контексті забезпечення сталого розвитку національної економіки». *Економіка та суспільство*, № 80, 2025. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-65>
7. Скрильник, А. Інноваційно-інвестиційне середовище функціонування та управління інклюзивним розвитком підприємництва. *Економіка та суспільство*, №78, 2025. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-40>
8. OECD. OECD Investment Policy Reviews: Ukraine 2021. Paris: OECD Publishing, 2021. URL:

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2021/12/oecd-energy-investment-policy-review-of-ukraine_c1f58795/6e6e58c6-en.pdf

9. World Bank. Doing Business 2020: Comparing Business Regulation in 190 Economies. Washington, D.C.: World Bank, 2020.
10. UNCTAD. World Investment Report 2022: International Production Beyond the Pandemic. Geneva: United Nations, 2022. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2022_en.pdf
11. Хозеєв, В. М. Міжнародна практика інвестиційної діяльності в період макроекономічної нестабільності. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*, № 9(1), 2024. С. 87–94. <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2024.9.1.87-94>
12. Суховеев О. В. Тенденції та структура інвестиційного розвитку підприємств України 2014–2024 у контексті цифрової трансформації Економіка та суспільство підприємництва, торгівля та біржова діяльність. Випуск № 78, 2025
URL: https://www.researchgate.net/publication/396306244_TENDENCII_TA_STRUKTURA_INVESTICIJNOGO_ROZVITKU_PIDPRIEMSTV_UKRAINI_2014-2024_U_KONTEKSTI_CIFROVOI_TRANSFORMACII
13. Орехова Т. і Роздобудько М. 2022. Теоретичні аспекти та основні тенденції розвитку «зелених» інвестицій у глобальному вимірі. *Економіка і організація управління*. (Трав 2022), 39-46. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.1.4>.
14. Рябенко, В., Томецький, В. Особливості інвестиційної діяльності в умовах воєнного стану: аналіз змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства. *Київський економічний науковий журнал* №11, 2025. С.242-249. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-11-30>
15. Шевченко Л. В. Тенденції та фактори впливу на інвестиційну привабливість української економіки. *Економіка та суспільство* Випуск № 69, 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/387968270_TENDENCII_TA_FAKTOR

[I VPLIVU NA INVESTICIJNU PRIVABLIVIST UKRAINSKOI EKONOMI KI](#)

16. Інвестиційний менеджмент. Конспект лекцій та методичні вказівки до дистанційного вивчення дисципліни для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання / уклад. Ремньова Л.М., Штирхун Х.І. Чернігів: ЧНТУ, 2017. 127 с.
17. Свіргун А. Р. Вплив іноземних інвестицій на розвиток підприємств АПК України. Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини. Освітня програма «Міжнародні економічні відносини». Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця, 2024
18. Білик Р. С., Гаврилюк О. В. Сучасні проблеми залучення інвестиційних ресурсів в економіку України. Регіональна економіка. 2022. № 3 (105). С. 106-111.
URL: https://re.gov.ua/re202203/re202203_106_BilykRS,HavrylyukOV.pdf
19. Слободянюк О., Кібік О., Котлубай В., Корнілова О., Примаченко І. Інвестиційний менеджмент : навч.-метод. посіб. О. Слободянюк, О. Кібік, В. Котлубай, О. Корнілова, І. Примаченко ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 129 с.
20. Національний банк України. Інфляційний звіт. Макроекономічний огляд. Київ, 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/inflation-report>
21. Міністерство економіки України. Аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату України. Київ, 2024.
URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
22. World Bank. Worldwide Governance Indicators (WGI). Washington, 2024.
URL: <https://info.worldbank.org/governance/wgi/>
23. OECD. Human Capital and Economic Growth Reports. Paris, 2023.
URL: <https://www.oecd.org/economy/human-capital/>
24. UNCTAD. World Investment Report. United Nations, 2023.
URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>

25. World Bank. Doing Business Reports (архівні дані до 2021 року) URL: <https://www.worldbank.org>
26. World Economic Forum. Global Competitiveness Report URL: <https://www.weforum.org>
27. Transparency International. Corruption Perceptions Index (CPI) URL: <https://www.transparency.org>
28. United Nations Development Programme (UNDP). Human Development Report / Human Development Index (HDI) URL: <https://hdr.undp.org>
29. Штань, М. Державна інвестиційна політика повоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*, (66). 2024. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-39>
30. Осьмак Д. І., Кушал І. М. Зарубіжний досвід стимулювання інвестиційної діяльності підприємств. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. № 4 (280). 2023. С. URL: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2023-280-4-36-40>
31. Редзюк, Є. механізми ефективного державного стимулювання і пріоритети при інвестуванні в економіку України. *Економіка України*, 64(8 (717)), 2021. С. 68–80. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.08.068>
32. Абдуллаєва А. Є., Данилюк В. В., Мазур Д. О. Перспективи інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*. Випуск №72. 2025. 6 с. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-44>
33. Шабельніков А. Інвестиційний клімат в Україні: виклики та перспективи 2025 року. Офіційна сторінка всеукраїнського професійного видання «Юридична газета». 2025. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/investiciyniy-klimat-v-ukrayini-vikliki-ta-perspektivi-2025-roku.html> (дата звернення: 06.05.2026).
34. Паризький І. В., Леонова В. В. Шляхи підвищення інвестиційної привабливості національної економіки України. *Actual problems of economics*,

#12 (233). 2020. C. 6-11. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2021/09/12.20_topic_Paryzkyy-I.V.-Leonova-V.V.6-11.pdf